

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Ministarstva za privredu, na 65. sjednici, održanoj 31.05.2012. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

o usvajanju Informacije o realizaciji poticajnih mjera Vlade Zeničko – dobojskog kantona u 2011. godini (Program utroška budžetskih sredstava u 2011. godini- subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji)

I.

Usvaja se Informacija o realizaciji poticajnih mjera Vlade Kantona u 2011. godini (Program utroška budžetskih sredstava u 2011. godini – subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji), koja čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /12.
Datum, 31.05.2012. godine
Zenica

PREMIJER

mr.sci. Fikret Plevljak, dipl.ing.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za privredu,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

**INFORMACIJA
O REALIZACIJI POTICAJNIH MJERA
VLADE KANTONA U 2011. GODINI
(Program utroška budžetskih sredstava u 2011. godini – subvencije preduzećima
u privatizaciji i poticaj u industriji)**

Zenica, maj 2012. godine

1. UVOD

Prvi projekat poticaja privrede Ministarstvo za industriju, energetiku i rudarstvo pokrenulo je 1999. godine, a odnosio se na subvencioniranje uvođenja i certifikaciju međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom. Do 31.12.2004. godine podržana je certifikacija u 47 subjekata.

Do pune ekspanzije poticaja dolazi 2003. i 2004. godine kada su uvedeni novi projekti poticaja, regresiranje dijela kamata na investicijske kredite, te subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata. Zbog određenih poteškoća, puna implementacija ovih poticaja počinje 2005. godine.

Tokom 2007. godine uvedeno je subvencioniranje investicije kod obrta iz područja prerađivačkih djelatnosti, a 2008. godina subvencioniranje povećanja iskorištavanja kapaciteta u hotelima. Polovinom 2008. godine je počela priprema projekta Historijskog parka srednjovjekovne Bosne u općinama Zenica, Kakanj i Visoko, te subvencioniranje inovatora iz Zeničko-dobojskog kantona.

U 2010. godini usvojena je “Strategija razvoja ZDK za period 2010. – 2020. godine”. Imajući u vidu ovu činjenicu, kao i obavezu njene implementacije sačinjen je Program utroška za 2011. godinu.

Realizacija poticaja provedena je na osnovu Odluka Vlade Kantona, Kriterija i Javnih poziva za svaki poticaj pojedinačno.

Osnovni kriteriji su jedinstveni za sve vrste poticaja, a odnose se na uredno izmirivanje: poreza, uključujući i indirektno, te doprinosa (zdravstveno, penziono osiguranje).

Posebni kriteriji su vezani za vrstu poticaja, a odnose se na: odobrenje za upotrebu objekta, certifikat za uveden međunarodni standard, potpisan ugovor za investicijske kredite sa dokazima o urednom vraćanju glavnice i kamata, dokaze o realiziranoj investiciji i drugo.

Realizacija svih poticaja ima karakter refundacije, odnosno poticaja nakon realizacije aktivnosti po kriterijima. Ovaj metod garantuje potpuno postizanje ciljeva i efekata poticaja.

Bitno je istaći da je tokom proteklog perioda u više navrata izvršena detaljna kontrola realizacije poticajnih projekata od strane Ureda za reviziju Federacije BiH. U njihovim izvještajima nije evidentirana niti jedna primjedba, što dovoljno govori o kvalitetu vođenja cjelokupnog postupka subvencioniranja.

Sve procjene da će poslovna 2011. godina biti teška, pokazale su se tačnim. Bez obzira na težinu problema vezanih za punjenje Budžeta, te ustavnih obaveza, Vlada Kantona je iznašla mogućnosti i obezbjedila sredstva za poticajne projekte Ministarstva za privredu.

Prema Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2011. godinu (“Službene nomine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 4/11), predviđena su finansijska sredstva, ekonomski kod 614 500 – Subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji, u iznosu do 1.756.570,00 KM. Alokacija ovih sredstava utvrđena je Programom utroška budžetskih sredstava u 2011. godini, usvojenim Zaključcima Vlade Kantona, broj: 02-14-13903-1/11 i broj: 02-14-13903/11 od 12.05.2011. godine.

Zaključkom Vlade Kantona o preusmjeravanju sredstava u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2011. godinu, broj:20-14-27810/11 od 03.11.2011.godine, ukupni iznos je uvećan za 714.592,26 KM. Nakon toga, Vlada Kantona je Zaključkom o usvajanju izmjene Programa utroška budžetskih sredstava u 2011 godini – Subvencije preduzeća u privatizaciji i poticaj u industriji, broj:02-14-27811/11 od 03.11.2011. godine, uvela poticaje za pokretanje proizvodnje IP „Krivaja” Zavidovići, te sredstva rezerve, čime su raspoloživa sredstva iznosila 2.480.162,26 KM.

Međutim, nakon usvajanja Izmjena Budžeta Kantona za 2011. godinu, utvrđen je iznos za Subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji u iznosu od 1.756.570,00 KM.

Alokacija ovih sredstava planirana je na slijedeći način:

Rb.	NAZIV PROGRAMA	Iznos sredstava KM
1.	RAZVIJANJE POSLOVNO-PREDUZETNIČKE INFRASTRUKTURE	40.000,00
2.	PROMOCIJA PODUZETNIŠTVA I PODUZETNIČKE KULTURE	70.000,00
2.1.	Program finansiranja manifestacija, izdavačkih projekata i edukacije	10.000,00
2.2.	Podrška poduzetništvu za promociju i nastupe na sajmovima	40.000,00
2.3.	Program afirmacije domaće proizvodnje, kupoprodaje i turizma	20.000,00
3.	SISTEM POTICAJA ZA START-UP BIZNISE	430.000,00
3.1.	Subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekta	350.000,00
3.2.	Subvencioniranje troškova realizacije patenta inovatora sa područja Zeničko-dobojskog kantona	20.000,00
3.3.	Subvencioniranje administrativnih troškova i investicija kod obrta	60.000,00
4.	POTICAJ IZVOZNO ORJENTIRANIH AKTIVNOSTI	760.000,00
4.1.	Subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom	390.000,00
4.2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	370.000,00
5.	PROMOCIJA TURISTIČKIH KAPACITETA ZDK	6.570,00
5.1.	Subvencioniranje povećanja iskorištenja kapaciteta u hotelima	6.570,00
6.	PROMOCIJA POKRETANJE PROIZVODNJE U IP “KRIVAJA” ZAVIDOVIĆI	450.000,00
UKUPNO:		1.756.570,00

Zbog karaktera poticaja, Programom je omogućeno prelijevanje planiranih sredstava.

U nastavku ove informacije dat je detaljan pregled realizacije poticajnih projekata u 2011. godini, uz komparaciju sa prethodnim godinama.

U slijedećim tabelama data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po sjedištu i djelatnostima korisnika poticaja, te vrsti poticaja u 2010. godini..

Tabela 1. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po općinama

R. br.	OPĆINA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'10.	% Udio	'10 (KM)	% Udio
1.	VISOKO	15	25,424	223.486,00	26,640
2.	ZENICA	12	20,339	143.386,07	17,091
3.	TEŠANJ	10	16,949	143.314,20	17,083
4.	ŽEPČE	3	5,085	81.000,00	9,655
5.	BREZA	5	8,475	63.907,00	7,619
6.	USORA	1	1,695	50.000,00	5,960
7.	MAGLAJ	3	5,085	37.779,00	4,503
8.	VAREŠ	2	3,390	31.250,00	3,725
9.	OLOVO	2	3,390	27.500,00	3,278
10.	KAKANJ	3	2,085	17.375,00	2,071
11.	DOBOJ-JUG	1	1,695	8.750,00	1,04
12.	ZAVIDOVIĆI	2	3,390	6.171,00	0,736
UKUPNO:		59	100,00	838.918,30	100,00

Tabela 2. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po djelatnostima

R. br.	VRSTE POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH POTICAJA	
		'10.	% Udio	'10. (KM)	% Udio
1.	Proizvodnja hrane i pića	25	42,373	299.329,20	35,680
2.	Metaloprerađiva	10	16,949	191.900,00	22,875
3.	Ostala proizvodne djelatnosti	11	18,644	160.193,07	19,095
4.	Drvoprerađiva	8	13,559	94.996,20	11,324
5.	Prerađiva tekstila i kože	5	8,475	92.500,00	11,026
6.	Usluge	0	0	0	0
UKUPNO:		59	100,00	838.918,30	100,00

Tabela 3. Pregled odobrenih poticaja privrednim subjektima po vrsti poticaja

R. br.	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'10.	% Udio	'10. (KM)	% Udio
1.	Subvencioniranje administrativnih troškova	21	35,593	432.520,00	51,557
2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	24	40,678	269.912,40	32,174
3.	Subvencioniranje uvođenja međ. standarda	11	18,64	122.000,00	14,542
4.	Subvencioniranje investicija kod obrta	3	5,085	14.486,07	1,727
5.	Subvencioniranje inovatora	0	0	0	0
6.	Subvencioniranje hotela	0	0	0	0
UKUPNO:		59	100,00	838.918,30	100,00

2. REALIZACIJA POTICAJNIH MJERA U 2011. GODINI

2.1. SUBVENCIONIRANJE ADMINISTRATIVNIH TROŠKOVA KOD IZGRADNJE PROIZVODNIH OBJEKATA U 2011. GODINI

Na osnovu Javnog poziva iz 2010. godine, u 2011. godini finansijski je realizirano 6. zahtjeva.

Nakon donesenog Zaključka Vlade Kantona o usvajanju Postupka i kriterija za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namjenjenih subvencioniranju administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata, broj: 02-14-1465/11 od 12.05.2011. i Javnog poziva objavljenog 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 28. zahtjeva za realizaciju ovog poticaja. Od ovog broja Vlada je odobrila poticaj u 16. slučajeva, 6. zahtjeva su odbijeni. Dakle, u 2010. godini finansijski je realiziran 22. zahtjev. Osnovnu kriterij kod ovog poticaja je Upotrebna dozvola za izgrađeni proizvodni objekat.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji. Na osnovu jasnih i mjerljivih Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije (Izvještaja) i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, karakteristika izgrađenih objekata i iznosa poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2011. godini.

Tabela 4. Subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	KARAKTERISTIKE IZGRADENOG OBJEKTA		IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
			POVRŠINA TLOCRTA /m ² /	NAMJENA OBJEKTA	
1.	BEŠLIĆ doo	Visoko	293,00	Proizvodnja hrane	10.000,00
2.	MAJO-GRADNJA doo	Usora	212,54	Drvoprerada	8.000,00
3.	CONITA doo	Tešanj	256,18	Tekstilna ind.	10.000,00
4.	SUBAŠIĆ doo	Tešanj	206,00	Proizvodnja hrane	8.000,00
5.	ZUPČANIK doo	Tešanj	280,00	Metaloprerada	8.000,00
6.	Z-CROMOPROM doo	Usora	274,73	Metaloprerada	10.000,00
7.	KB-PLASTIKA doo	Maglaj	240,00	Građevinska stolarija	8.000,00
8.	SEMIĆ obrt	Visoko	675,00	Proizvodnja hrane	19.200,00

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	KARAKTERISTIKE IZGRAĐENOG OBJEKTA		IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
			POVRŠINA TLOCRTA /m ² /	NAMJENA OBJEKTA	
9.	STEK doo	Breza	200,84	Proizvodnja hrane	8.000,00
10.	MLIN NATURA obrt	Visoko	217,50	Proizvodnja hrane	8.000,00
11.	HM-PROMET doo	Maglaj	708,45	Tekstilna ind.	24.000,00
12.	GLUCK-NORM doo	Tešanj	601,05	Građevinska stolarija	24.000,00
13.	KRAN doo	Olovo	695,59	Drvoprerađiva	24.000,00
14.	A.M.E. obrt	Visoko	252,50	Proizvodnja hrane	9.500,00
15.	ALMA-RAS doo	Olovo	718,38	Tekstilna ind.	24.000,00
16.	ME & NI obrt	Visoko	269,38	Proizvodnja hrane	9.500,00
17.	SETA-INŽENJERING doo	Zavidovići	1.070,91	Metaloprerađiva	32.000,00
18.	R-PRODUKT doo	Visoko	252,00	Metaloprerađiva	10.000,00
19.	VE.HA.GI.MONT doo	Visoko	772,20	Metaloprerađiva	24.000,00
20.	FESTA doo	Tešanj	538,51	Građevinska stolarija	20.000,00
21.	J.U.A.FRISCHEIS doo	Visoko	1.042,16	Drvoprerađiva	32.000,00
22.	KOKA-BH obrt	Breza	220,00	Proizvodnja hrane	8.000,00
UKUPNO:			9.196,92	UKUPNO:	338.200,00

Kao što se vidi iz prethodnog, jedan broj podnosilaca zahtjeva nije ispunio kriterije iz Javnog poziva, te su njihovi zahtjevi odbijeni.

Iz tabele je evidentno da su 4. korisnika poticaja organizirana kao obrt. Oni su poticaje realizirali po istom kriteriju kao i pravna lica zbog toga što je površina izgrađenih objekata prelazila 200 m². Korisnici poticaja obrti "SEMIĆ" i „A.M.E.“ Visoko dobili ovaj poticaj nakon legalizacije objekata, te su iznosi umanjeni po Kriterjima.

Iz tabele 4. vidi se da je u 2011. godini po ovom osnovu odobreno i isplaćeno ukupno 338.200,00 KM, pri čemu je subvencionirana izgradnja proizvodnih objekata ukupne površine 9.196,92 m².

U slijedećoj tabeli dat, je pregled privrednih subjekata koji su u 2011. godini odbijeni za ovaj poticaj, sa razlozima odbijanja.

Tabela 5. Odbijeni zahtjevi za poticaj subvencioniranja administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	LUX-CO doo	Olovo	Nedostaje dozvola za upotrebu objekta
2.	TREASURE doo	Zenica	Nedostaje dozvola za upotrebu objekta
3.	KAMEN-STIL doo	Tešanj	Upotrebna dozvola za objekat na fizičkom licu
4.	KOKA-PROMEX obrt	Visoko	Djelatnost izvan obuhvata poticaja
5.	ČEMAN-ENERGOPROM doo	Tešanj	Djelatnost izvan obuhvata poticaja
6.	GORICIANA doo	Doboj-Jug	Nedostaje dozvola za obavljanje djelatnosti

U komparaciji podataka iz 2011. godine sa 2010. godinom, evidentno je da je realizacija poticaja subvencioniranja administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata bila slijedeća:

- po broju korisnika veća za 1, ili 4,8 %;
- po iznosu dodjeljenih sredstava manja za 92.320,00 KM, ili 78,65%;
- po izgrađenoj površini manja za 7.285,59 m², ili 46,31 %.

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja administrativnih troškova i iznos sredstava po sjedištu korisnika za 2011. godinu, dat je u slijedećoj tabeli:

Tabela 6. Subvencioniranje administrativnih troškova po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA	
		'11.	% Udio '11.	'11. (KM)	% Udio '11.
1.	Visoko	8	36,364	122.200,00	35,920
2.	Zenica	0	0,000	0,00	0,000
3.	Tešanj	5	22,727	70.000,00	21,164
4.	Usora	2	9,091	18.000,00	5,291
5.	Žepče	0	0,000	0,00	0,000
6.	Olovo	2	9,091	48.000,00	14,109
7.	Maglaj	2	9,091	32.000,00	9,406
8.	Kakanj	0	0,000	0,00	0,000
9.	Breza	2	9,091	16.000,00	4,704
10.	Zavidovići	1	4,545	32.000,00	9,406
11.	Vareš	0	0,000	0,00	0,000
12.	Doboj-Jug	0	0,000	0,00	0,000
UKUPNO:		22	100,00	338.200,00	100,00

Iz prethodne tabele evidentno je da su ovaj poticaj posebno koristili privredni subjekti u općinama Visoko i Tešanj, dok istovremeno u 2011. godini ovaj poticaj uopšte nisu koristili privredni subjekti u općinama Zenica, Žepče, Kakanj, Vareš i Doboj-Jug.

Ovi pokazatelji ukazuju na potrebu detaljne analize uzroka i donošenja odgovarajućih mjera općinskih organa u cilju dinamiziranja privrednih aktivnosti, a naročito investicija u pomenutim općinama.

Pregled broja korisnika ovog poticaja i iznosa odobrenih sredstava, posmatran po djelatnostima korisnika, dat je u slijedećoj tabeli:

Tabela 7. Subvencioniranje administrativnih troškova po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA	
		'11.	% Udio '11.	'11. (KM)	% Udio '11.
1.	Proizvodnja hrane	8	36,364	80.200,00	23,574
2.	Metaloprerađiva	5	22,728	86.000,00	25,279
3.	Ostale proizvodne djelatnosti	3	13,636	52.000,00	15,286
4.	Prerada tekstila i kože	3	13,636	58.000,00	17,049
5.	Drvoprerađiva	3	13,636	64.000,00	18,812
UKUPNO:		22	100,00	338.200,00	100,00

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da se najviše industrijskih objekata izgradilo u području proizvodnje hrane i metaloprerađiva.

2.2. SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA REALIZACIJE PATENATA INOVATORA

Na području Zeničko-dobojskog kantona djeluje više inovatora organiziranih u Udruženje inovatora Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Asocijaciju inovatora BiH. Mnogi od njih su postigli zapažene rezultate na izložbama, kako u BiH, tako i u inostranstvu.

U cilju stvaranja preduslova za zaštitu patenta, njihovu industrijsku primjenu, te poticanje inovatora, sačinjen je projekat poticaja koji je jedinstven u okruženju.

Na osnovu Javnog poziva iz 2010. godine, u 2011. godini finansijski su realizirana 2. zahtjeva.

Nakon donesenog Zaključka Vlade Kantona o usvajanju kriterija za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namjenjenih subvencioniranju realizacije patenata inovatora s područja ZDK, broj: 02-14-14162/11 od 12.05.2011. i Javnog poziva objavljenog 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 1. zahtjev za realizaciju ovog poticaja. Dakle, u 2011. godini finansijski je realiziran 3. zahtjev.

Osnovni kriterij kod ovog poticaja je Rješenje o dodjeli patenta.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva sačinjenila je detaljne izvještaje. Na osnovu jasnih i mjerljivih Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije (Izvještaja) i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki patent pojedinačno.

Na Javni poziv u 2011. godini apliciralo je jedan inovator, a to je Josip Gujić iz Kakanja, sa 3 (tri) patenta.

Za realizaciju ovog poticaja u 2011. godini je utrošeno ukupno 15.000,00 KM.

U slijedećoj tabeli dat je pregled inovatora, mjesto prebivališta, naziv izuma, broj rješenja o dodjeli patenta, te iznosa poticaja odobrenih Odlukom Vlade Kantona u 2011. godini.

Tabela 8. Subvencioniranje troškova realizacije patenata inovatora

RB.	IME I PREZIME INOVATORA	MJESTO PREBIVALIŠTA	NAZIV IZUMA	BR. RJEŠENJA O DODJELI PATENTA	IZNOS POTICAJ A /KM/
1.	JOSIP GUJIĆ	Kakanj	Vrtni količ s uređajem za napajanje vodom kap po kap	IP-136377/10-02 RS, od 20.12.2010. godine	5.000,00
2.	JOSIP GUJIĆ	Kakanj	Mehanizam za čišćenje dimnjaka i gašenje vatre u dimnjaku	IP-13639/10-02 RS, od 20.12.2010. godine	5.000,00
3.	JOSIP GUJIĆ	Kakanj	Aplikator za unošenje supozitarija u tijelo	IP-04146/11-02, od 30.05.2011. godine	5.000,00
UKUPNO:					15.000,00

2.3. SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA KOLEKTIVNOG NASTUPA PRIVREDNIH SUBJEKATA NA SAJMOVIMA

Nakon donesenog Zaključka Vlade Kantona o usvajanju Postupka i kriterija za odobravanje i dodjelu sredstava poticaja namjenjenih subvencioniranju troškova kolektivnog nastupa privrednih subjekata na sajmovima, broj: 02-14-14163/11 od 12.05.2011. i Javnog poziva objavljenog 14.09.2011. godine, Ministarstvo za privredu poduzelo je niz aktivnosti na organizaciji nastupa na 18. „Međunarodnom generalnom sajmu ZEPS 2011“ i 8. sajmu „ZEPS-Intermetal 2011.“

U skladu s Programom utroška budžetskih sredstava za ovu aktivnost je utrošeno 34.600,00 KM.

Na površini posebno dizajniranog štanda, površine 150 m² organiziran je nastup slijedećih subjekata:

- Ministarstvo za privredu ZDK,
- Privredna komora ZDK,
- Turistička zajednica ZDK,
- Biznis servis centar ZDK,
- EUROVEZ doo – Tešanj,
- MASANI doo – Kakanj,
- IZZETIN doo – Zenica,
- LIVNICA DELTA doo – Kakanj,
- NERIUM obrt – Zenica,
- ZEDEX doo – Zenica,
- BABIĆ obrt – Visoko,
- PĆELICA MEDINA doo – Zenica,
- LEMEŠ obrt – Visoko i
- JORDAN &P doo – Zenica.

Izložbeni ambijent je dizajniran na zavidnom nivou, što je omogućilo učesnicima Sajma uspostavu kontakata, od kojih su neki završili ugovaranjem novih poslova.

U sklopu sajamskih manifestacija, a u cilju intenziviranja investicija u Kantonu, Ministarstvo za privredu organiziralo je prezentaciju šest industrijskih – poslovnih zona, koja je bila jedna od najposjećenijih.

Imajući u vidu cjelokupan pristup organizaciji nastupa, organizator Sajma je Vladi ZDK dodjelio najviše priznanje „Ruža ZEPS-a“, a naš izlagač „Masani“ doo - Zenica dobio je Priznanje za proizvod „univerzalna Masani spojnica“.

Prema sadržaju ovog Projekta, trenutno se u saradnji s Privrednom koomorom ZDK provodi anketa privrednih subjekata u cilju utvrđivanja interesa za sajamsko predstavljanje privrede Kantona na ino-sajmovima.

2.4. REGRESIRANJE KAMATA NA INVESTICIJSKE KREDITE U 2011. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva od 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 14 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja. Od ovog broja Vlada je odobrila poticaj u 10 slučajeva.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava, za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, karakteristika kredita, iznosi osnovice i visine poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2011. godini.

Tabela 9. Regresiranje kamata na investicijske kredite

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	KARAKTERISTIKE KREDITA				IZNOS OSNOVICE /KM/	GODIŠNJI IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
			IZNOS /KM/	KAMATA %	PERIOD OTPLATE	NAMJENA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	„DILAVER COMPANY“ d.o.o.	ZENICA	656.009,28	9,13 %	5 godina	Kupovina rovokopača gusjeničara	656.009,28	LEASING ARANŽMAN (3x19.680,00) 59.040,00
			370.781,53	šestomjesečni EURIBOR + bruto marža davaoca leasinga	5 godina	Kupovina opreme	370.781,53	30.960,00
2.	„AL- EX“ d.o.o.	ZENICA	375.000,00	8%	5 godina	Kupovina opreme	340.500,00	10.215,00
3.	„ALMA RAS“ d.o.o.	OLOVO	1.000.000,00	šestomjesečni EURIBOR + 5,50%	5 godina	Proširenje proizvodnje	750.000,00	22.500,00
4.	„OMEGA COMERC“ d.o.o.	VISOKO	150.000,00	8,5%	5 godina	Kupovina opreme	126.151,00	3.785,00
5.	SZR “KAPLAN”, OBRT	VISOKO	230.000,00	šestomjesečni EURIBOR	7 godina	Završetak izgradnje objekta	79.333,33	2.380,00
6.	“VIMES” d.o.o.	VISOKO	159.186,00	6%	5 godina	Kupovina opreme	159.186,00	LEASING ARANŽMAN (3x4.775,50) 14.327,00
7.	“SETA” d.o.o.	ZAVIDOVIĆI	170.000,00	9,96%	5 godina	Završetak izgradnje objekta	170.000,00	5.100,00
8.	“CARTRIM” d.o.o.	ŽEPČE	245.000,00	10,5%	3 godine	Kupovina opreme	245.000,00	7.350,00
			240.588,44	šestomjesečni EURIBOR + bruto marža davaoca leasinga	3 godine	Kupovina opreme	162.853,00	LEASING ARANŽMAN (3x4.885,60) 14.657,00
9.	“CONITA” d.o.o.	TEŠANJ	300.000,00	8%	5 godina	Izgradnja poslovnog objekta	300.000,00	9.000,00
10.	“ALMY-TRANSPORT” d.o.o.	ZENICA	1.200.000,00	tromjesečni EURIBOR + 3,10%	5 godina	Nabavka asfaltne baze	957.048,60	28.711,00
UKUPNO			5.096.565,20				4.316.862,70	208.025,00

U slučaju lizinga, prema usvojenim Postupcima i kriterijima korisniku se isplaćuju sredstva poticaja jednokratno za tri godine unazad.

Korisnik poticaja može da aplicira i sa više kredita, ali godišnji iznos poticaja ne može prelaziti 30.000,00 KM, osim u slučaju realizacije lizing kredita.

Znači odobreni iznos po jednom korisniku iznosi maksimalno 90.000,00 KM.

U Postupku i kriteriju za odobravanje i dodjelu (refundacije) sredstava poticaja namijenjenih regresiranju kamata na investicijske kredite od 2009. godine, promjenjen je minimalni iznos kredita sa 100.000,00 KM na 50.000,00 KM i stopa po kojoj se izračunava godišnja visina poticaja sa 2,5% na 3%, ali samo za one privredne subjekte koji ovaj zahtjev podnose prvi put.

U slijedećoj tabeli dat, je pregled privrednih subjekata kojima su odbijeni zahtjevi za ovaj poticaj, sa razlozima odbijanja.

Tabela 10. Odbijeni zahtjevi za poticaj regresiranja kamata na investicijske kredite

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	“ZE – STEEL” d.o.o.	Zenica	Ugovor o kreditu zaključen 2009. godine
2.	SPR “NON-STOP”	Maglaj	Nije riječ o proizvodnoj investiciji, obzirom da je namjena kredita, kupovina obrtnih sredstva
3.	Pekara „BIO-ŠAMP“	Tešanj	Riječ je o “uzgoju povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća”, a što prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti spada u područje A – POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO, a ne u područje D – PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA.
4.	“PROGRAD” d.o.o.	Žepče	Leassing okončan prije 2011. godine

Iz tabele 1. vidi se da je u 2011. godini po ovom osnovu odobreno ukupno 208.025,00 KM. Ovim sredstvima podržani su investicijski krediti u ukupnom iznosu od 5.096.565,20 KM.

Tabela 11. Regresiranje kamata na investicijske kredite po sjedištima korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA				IZNOS POTICAJA /KM/			
		Iz ranijih perioda	% Udio	'11	% Udio '11.	Iz ranijih perioda	% Udio	'11	% Udio '11.
1.	TEŠANJ	4	25,00	1	10	59.966,00	35,30	9.000,00	4,83
2.	ŽEPČE	1	6,25	1	10	30.000,00	17,66	18.944,50	10,16
3.	ZENICA	4	25,00	3	30	25.887,50	15,24	123.818,50	66,46
4.	MAGLAJ	2	12,50	0	0	21.779,00	12,82	0,00	0,00
5.	VISOKO	2	12,50	3	30	13.486,00	7,94	18.202,50	9,77
6.	BREZA	1	6,25	0	0	10.407,00	6,13	0,00	0,00
7.	KAKANJ	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	ZAVIDOVIĆI	1	6,25	1	10	851,20	0,50	5.100,00	2,74
9.	VAREŠ	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	DOBOJ-JUG	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	OLOVO	1	6,25	1	10	7.500,00	4,41	11.250,00	6,04
12.	USORA	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		16	100,00	10	100,00	169.876,70	100,00	186.315,50	100,00

Iz prethodne tabele evidentno je da su aktivnosti po ovom poticaju 2011. godine, naglašene u općinama: Zenica i Visoko dok su istovremeno ove aktivnosti nedovoljno izražene u općinama Maglaj, Breza, Kakanj, Vareš, Doboj-Jug, i Usora. Ovi pokazatelji ukazuju na potrebu detaljne analize uzroka i donošenja odgovarajućih mjera općinskih organa u cilju dinamiziranja privrednih aktivnosti.

Pregled broja korisnika poticaja regresiranja kamata na investicijske kredite i iznosa realizovanih sredstava, posmatran po djelatnostima korisnika, dat je u slijedećoj tabeli:

Tabela 12. Regresiranje kamata po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA	BROJ KORISNIKA				IZNOS POTICAJA /KM/			
		Iz ranijih perioda	% Udio	'11	% Udio	Iz ranijih perioda	% Udio	'11	% Udio
1.	Drvoprerada	1	6,25	1	10	851,20	0,50	5.107,50	2,74
2.	Proizvodnja hrane i pića	5	31,25	3	30	28.368,50	16,70	18.202,50	9,77
3.	Metaloprerada	4	25,00	0	0	60.900,00	35,85	0,00	0,00
4.	Ostale proizv. djel.	4	25,00	3	30	42.257,00	24,88	123.811,00	66,45
5.	Prerada tekstila i kože	2	12,50	3	30	37.500,00	22,07	39.194,50	21,04
UKUPNO:		16	100,00	10	100,00	169.876,70	100,00	186.315,50	100,00

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su najveće investicije izražene u metalopreradi.

Pregled korisnika poticaja regresiranja kamata na investicijske kredite sa iznosima odobrenih i realiziranih sredstava u proteklom periodu dat je u slijedećoj tabeli:

Tabela 13. Regresiranje kamata na investicijske kredite sa pregledom odobrenih i realiziranih poticaja

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	2008. GODINA		2009. godina		2010. godina		2011. godina	
			Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano
1.	„TREND-TEX“ d.o.o.	Doboj-Jug	7.500,00	7.500,00	0	0	0	0	0	0
2.	„SARAJ MILK“ d.o.o.	Maglaj	10,425,78	0	0	0	0	0	0	0
3.	„AS“ d.o.o. Jelah	Tešanj	30.000,00	30.000,00	0	0	0	0	0	0
4.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o. Jelah	Tešanj	3.525,00	3.525,00	0	0	0	0	0	0
5.	„FAD“ d.d. Jelah	Tešanj	30.000,00	30.000,00	0	0	0	0	0	0
6.	„KAMEN STIL“ d.o.o.	Tešanj	2.500,00	1.250,00	1.666,00	1.666,00	0	0	0	0
7.	„CELVIK KISELJAK“ d.o.o.	Tešanj	6.800,00	0	0	0	0	0	0	0
8.	„PAK RAMPART“ d.o.o.	Visoko	5.881,00	2.450,00	4.902,00	4.902,00	0	0	0	0
9.	„PINETO“ d.o.o.	Visoko	8.750,00	4.375,00	4.375,00	4.375,00	0	0	0	0
10.	„AUTOMATIC SERVIS“ d.o.o.	Visoko	3.250,00	0	0	0	0	0	0	0
11.	„VRAČO“ d.o.o.	Visoko	3.500,00	6.000,00	0	0	0	0	0	0
12.	„LINDAPEK“ d.o.o.	Zenica	5.550,00	5.550,00	0	0	0	0	0	0
13.	„DAMIREX“ d.o.o.	Zenica	2.234,00	2.234,00	0	0	0	0	0	0
14.	„MLIN-PEK“ d.o.o.	Žepče	3.000,00	2.250,00	2.250,00	2.250,00	0	0	0	0
15.	„CROMONT“ d.o.o.	Žepče	10.000,00	0	0	0	0	0	0	0

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	2008. GODINA		2009. godina		2010. godina		2011. godina	
			Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano
16.	„STRONG“ d.o.o.	Breza	30.000,00	22.500,00	30.000,00	22.500,00	22.500,00	22.500,00	0	0
17.	„CAMELIJA“ d.o.o.	Doboj-Jug	7.500,00	0	7.500,00	7.500,00	8.750,00	8.750,00	0	0
18.	„DUKAT“ d.o.o. Jelah	Tešanj	25.478,70	25.478,70	25.478,70	25.478,70	6.369,70	6.369,70	0	0
19.	„NORD STAR“ d.o.o.	Tešanj	6.250,00	6.250,00	0	0	0	0	0	0
20.	„AR ZVIJEZDA“ d.o.o.	Vareš	12.500,00	8.334,00	12.500,00	12.500,00	6.250,00	6.250,00	0	0
21.	„ELEKTROKONTAKT“ d.o.o.	Vareš	25.000,00	25.000,00	25.000,00	12.500,00	25.000,00	25.000,00	0	0
22.	„TREF“ d.o.o.	Visoko	8.750,00	8.750,00	8.750,00	8.750,00	0	0	0	0
23.	„SECOM“ d.o.o.	Visoko	30.000,00	30.000,00	30.000,00	15.000,00	25.000,00	25.000,00	0	0
24.	„ENTERIJERI AG“ d.o.o.	Zenica	3.500,00	0	3.500,00	3.500,00	0	0	0	0
25.	„MARIĆ“ d.o.o.	Žepče	4.088,40	0	0	0	0	0	0	0
26.	„AME“ d.o.o.	Breza	35.850,00	35.850,00	0	0	0	0	0	0
			10.407,00	10.407,00	0	0	10.407,00	10.407,00	10.407,00	10.407,00
27.	„VIBRATECH“ d.o.o.	Visoko	10.500,00	5.250,00	10.500,00	5.250,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00
28.	„VIMAR“ d.o.o.	Visoko	11.775,00	8.831,00	0	0	11.775,00	0	0	0
29.	„TESKO MARKET“ d.o.o.	Kakanj	1.875,00	1.875,00	1.875,00	1.875,00	1.875,00	1.875,00	0	0
30.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o.	Tešanj	2.500,00	1.250,00	0	0	2.500,00	2.084,00	4.166,00	4.166,00
31.	„ALGOJA“ d.o.o.	Tešanj	2.500,00	833,33	2.500,00	2.500,00	2.500,00	0	0	0

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	2008. GODINA		2009. godina		2010. godina		2011. godina	
			Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano
32.	„EUROIMPEX-AN“ d.o.o.	Zavidovići	851,20	0	851,20	851,20	851,20	851,20	851,20	851,20
33.	“ALPINA BROMY” d.o.o.	Tešanj	0	0	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
34.	“S.P. BUDO” d.o.o.	Zenica	0	0	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00
35.	“AREL” d.o.o.	Zenica	0	0	12.900,00	12.900,00	12.900,00	12.900,00	12.900,00	12.900,00
36.	SPR “NON-STOP”	Maglaj	0	0	14.279,00	14.279,00	14.279,00	14.279,00	14.279,00	14.279,00
37.	“OMEGA COMERC” d.o.o.	Visoko	0	0	2.986,00	2.986,00	2.986,00	2.986,00	2.986,00	2.986,00
38.	“PERO” d.o.o.	Zenica	0	0	6.050,00	6.050,00	6.050,00	6.050,00	6.050,00	6.050,00
39.	“VELBOS” d.o.o.	Žepče	0	0	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
40.	“ENKER” d.o.o.	Tešanj	0	0	24.000,00	18.000,00	24.000,00	18.000,00	24.000,00	24.000,00
41.	“ASCOM” d.o.o.	Tešanj	0	0	1.800,00	1.800,00	1.800,00	0	1.800,00	1.800,00
42.	“INOX-TRADE” d.o.o.	Maglaj	0	0	0	0	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00
43.	“ALMA-RAS” d.o.o.	Olovo	0	0	0	0	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00
44.	“JAMI” d.o.o.	Tešanj	0	0	0	0	10.860,50 lizing	10.860,50	0	0
45.	„LINDAPEK“ d.o.o.	Zenica	0	0	0	0	3.750,00	3.750,00	3.750,00	3.437,50
46.	“MAŠINSKA OBRADA MOTORA”-obrt Šarić Sejad	Zenica	0	0	0	0	3.000,00	3.000,00	3.000,00	0

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	2008. GODINA		2009. godina		2010. godina		2011. godina	
			Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano
47.	„DILAVER COMPANY“ d.o.o	Zenica	0	0	0	0	0	0	59.040,00 lizing	59.040,00
									30.960,00 lizing	30.960,00
48.	„AL- EX“ d.o.o.	Zenica	0	0	0	0	0	0	10.215,00	5.107,50
49.	„ALMA RAS“ d.o.o.	Olovo	0	0	0	0	0	0	22.500,00	11.250,00
50.	„OMEGA COMERC“ d.o.o.	Visoko	0	0	0	0	0	0	3.785,00	1.892,50
51.	“CARTRIM” d.o.o.	Žepče	0	0	0	0	0	0	7.350,00	4.287,50
									14.657,00	14.657,00
52.	“CONITA” d.o.o.	Tešanj	0	0	0	0	0	0	9.000,00	9.000,00
53.	“VIMES” d.o.o.	Visoko	0	0	0	0	0	0	14.327,00	14.327,00
54.	“SETA” d.o.o.	Zavidovići	0	0	0	0	0	0	5.100,00	5.100,00
55.	SZR “KAPLAN”, OBRT	Visoko	0	0	0	0	0	0	2.380,00	1.983,00
56.	“ALMY- TRANSPORT” d.o.o.	Zenica	0	0	0	0	0	0	28.711,00	28.711,00
SVEUKUPNO:			351.826,51	298.243,03	297.162,90	250.912,90	292.403,40	269.912,40	381.214,20	356.192,20

Iz prethodne tabele je evidentno da je u prethodne četiri godine odobreno korištenje regresa kamata za 57 privredna subjekta. Međutim, zbog otežanog poslovanja ove mogućnosti nisu iskoristili svi privredni subjekti.

Također je evidentno da postoji znatna razlika između odobrenih iznosa poticaja po godinama i realiziranih sredstava. U protekle četiri godine odobreno je: 2008. godine 351.826,51 KM, 2009. godine 297.162,90 KM, 2010. godine 292.403,40 KM, 2011. godine 381.214,20 KM, **ukupno: 1.322.607,00 KM**, a realizirano je: 2008. godine 298.243,03 KM, 2009. godine 250.912,90 KM, 2010. godine 269.912,40 KM, 2011. godine 356.192,20 KM **ukupno: 1.175.260,50 KM**.

2.5. SUBVENCIONIRANJE POVEĆANJA ISKORIŠTAVANJA KAPACITETA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA SKUPINE “HOTELI” U 2011. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je samo jedan zahtjev za odobravanje i dodjelu sredstava poticaja namijenjenih subvencioniranju povećanja iskorištavanja kapaciteta u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“.

Po ovom osnovu dodjeljena su poticajna sredstva hotelu “Dubrovnik” d.o.o. Zenica u iznosu od 2.360,00 KM.

Javnim pozivom od 2009. godine predviđeno je da se pod turističkom grupom podrazumijeva grupa od pet i više lica (do ove godine je bilo deset i više lica) koja organizirano koristi potpunu uslugu u ugostiteljskom objektu skupine “hoteli”.

2.5 SUBVENCIONIRANJE UVOĐENJA MEĐUNARODNIH STANDARDNA ZA UPRAVLJANJE KVALITETOM U 2011. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 56 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja (17 zahtjeva su prenesena iz 2010.god.), od čega je Vlada odobrila 40, 9 su odbijena, a 7 zbog nedostatka sredstava, neće biti realizovana.

Javni poziv iz 2011.god. se razlikuje se od onog iz 2010.god. u slijedećim elementima:

- grupa međunarodnih standarda ISO 9001, ISO 14 000 i HACAP, izjednačena je sa grupom ISO 1705, ISO 18 000 i drugi a visina poticaja je umanjena prosječno za 15 %,
- maksimalna visina poticaja za grupu međunarodnih standarda ISO 1705, ISO 18 000 i drugi, smanjena je sa 15.000 na 13.000 KM.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju sistema kvaliteta kod potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluke Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki privredni subjekt i zahtjev pojedinačno.

Prema aplikacijama korisnika poticaja evidentno je da su najčešće implementirani međunarodni standardi ISO 9001:2008 i HACCP a u manjoj mjeri CE-znak, ISO 14001:2004, FSC CoC i dr.

Standard ISO 9001:2000 je namjenjen svim subjektima, a podrazumjeva dokumentirano upravljanje kvalitetom procesa. Najveći uticaj ostvaruje na organizaciju subjekta i odgovornost uposlenika putem provođenja usvojene politike i ciljeva kvaliteta.

Od 15.11.2008. godine na snazi je novi standard ISO 9001:2008, koji je zapravo doradena verzija ISO 9001:2000. Njime se povećava kompatibilnost s postojećom normom ISO 14001:2004 te se olakšava provođenje istih.

Iako je uticaj standarda u svakodnevnim aktivnostima često nevidljiv, oni čine ogroman doprinos u gotovo svim aspektima našeg života. Svi mi unaprijed podrazumevamo da će proizvod koji kupimo kvalitetom odgovarati našim zahtjevima, da će biti kompatibilan sa uređajima koje već posjedujemo, da će ispunjavati pretpostavljene kriterijume bezbjednosti, pouzdanosti i efikasnosti, kao i obezbjeđivati svaku od tih pogodnosti po odgovarajućoj cijeni.

Naime, usvajanje ISO standarda za poslovne korisnike znači da dobavljači mogu da baziraju razvoj svojih proizvoda i usluga na specifikacijama koje imaju široku prihvaćenost u njihovim sektorima, što znači da poslovni subjekti koji koriste međunarodne standarde mogu da se takmiče sa konkurentima na tržištima širom svijeta.

Za državne uprave, međunarodni standardi obezbjeđuju tehnološku i naučnu bazu koja omogućava kreiranje zdravstvenog, bezbjednosnog, ekološkog i pravnog okvira. Za potrošače, postojanje globalne kompatibilnosti tehnologija koja se postiže primjenom međunarodnih standarda na razvoj proizvoda i pružanje usluga donosi mogućnost značajno šire ponude, kao i pozitivne efekte konkurentske borbe između dobavljača. Pored toga, sama činjenica da proizvod ili usluga odgovara međunarodnim standardima pruža garanciju njihove bezbjednosti, kvaliteta i pouzdanosti i samim tim neku vrstu sigurnosti za potrošače.

Standard HACCP ima za cilj da osigura i zaštiti kvalitet proizvoda u svim proizvodnim fazama. Posebna značajka ovog standarda je definiranje i dokumentirano praćenje kvaliteta proizvoda na kritičnim tačkama procesa.

HALAL kvaliteta podrazumijeva skup primjenjenih postupaka u procesu proizvodnje kao i ukupnost karakteristika proizvoda koje su u skladu s islamskim propisima i određuju proizvod ili uslugu prihvatljivim za korištenje ili konzumaciju muslimanima.

Sve više kompanija u BiH odlučuje se na uvođenje HALAL standarda prije svega jer on kompanijama otvara vrata za izvoz proizvoda i na inozemna tržišta, a osim toga halal tržište je jedno od najbrže rastućih tržišta u svijetu.

CE znak je skraćeniica od "Conformité européenne" (engl. European Conformity) i predstavlja oznaku proizvođača da je proizvod u skladu sa smjernicama EU i odgovarajućim evropskim normama na koje se pozivaju smjernice. Može se reći da je to pasoš za proizvod.

CE znak je obavezna vidljiva oznaka na proizvodu za koji postoji direktiva. Njime se pokazuje da proizvod zadovoljava sve temeljne zahtjeve donesene pojedinom direktivom i odgovarajućim homogeniziranim evropskim normama te potvrđuje da je poštovana procedura za certificiranje usklađenosti s odgovarajućom direktivom.

Proizvodom s CE znakom i "Izjavom dobavljača" može se trgovati u svakoj zemlji članici EU.

ISO 14001:2004 je međunarodna norma koja postavlja zahtjeve za uspostavljanje i održavanje sistema upravljanja ekologijom.

Cilj ovog standarda jeste da podržava zaštitu životne sredine i prevenciju zagađivanja u skladu sa socijalno ekonomskim potrebama!

Dobro razvijen i održavan sistem upravljanja ekologijom pozitivno pridonosi ostvarenju ciljeva poslovanja firme koja ga je implementirala.

Certifikacija FSC lanca nadzora (FSC CoC) je namijenjena firmama koje proizvode, prerađuju ili trguju drvnim ili nedrvnim šumskim proizvodima, a traži se, odnosno žele da demonstriraju svojim kupcima da koriste odgovorno proizvedene sirovine.

FSC standardi su zasnovani na načelima i kriterijima koje uravnoteženo vode brigu o ekonomskim, socijalnim i ekološkim komponentama gospodarenja/gazdovanja, pružajući vjerodostojne dokaze o odgovornom gospodarenju šumama.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, standarda, certifikacijskih organa i iznosa odobrenih poticaja za uveden i certificiran sistem upravljanja kvalitetom prema međunarodnim standardima.

Tabela 14. Subvencioniranje uvođenja i certifikacije sistema za upravljanje kvalitetom

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	SISTEM KVALITETA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAĆENOG POTICAJA /KM/
1.	„JAMP” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja hrane	ISO 9001:2000	14.000,00	14.000,00
2.	„KRIVAJA-TMK” d.o.o.	Zavidovići	proizvodnja montažnih kuća	NEN-EN-ISO 14001:2004	15.000,00	15.000,00
3.	„BROVIS” d.d.	Visoko	proizvodnja hrane	ISO 9001:2008	15.000,00	15.000,00
4.	„ELCHY TEX” d.o.o.	Žepče	proizvodnja zaštitne opreme	EN-ISO 9001:2008	9.000,00	9.000,00
5.	„RUDSTROJ-EX” d.o.o.	Kakanj	proizvodnja opreme za rudarstvo	ISO 9001:2008	14.000,00	14.000,00
6.	„METAL-AS” d.o.o.	Visoko	proizvodnja radijatora i kotlova	EN-ISO 9001:2008	9.000,00	9.000,00
7.	„SUBAŠIĆ” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja hrane	HACCP	10.000,00	10.000,00
8.	„ITC” d.o.o.	Zenica	proizvodnja metalnih konstrukcija	ISO 14001:2004	12.000,00	12.000,00
9.	„ČOSIĆPROMEX” d.o.o.	Usora	proizvodnja metalnih proizvoda	EN-ISO 9001:2008	15.000,00	15.000,00
10.	„IVEX” d.o.o.	Usora	proizvodnja metalnih proizvoda	ISO 9001:2008	8.000,00	8.000,00
11.	Obrt „LEMEŠ”	Visoko	proizvodnja hrane	HACCP	7.000,00	7.000,00
12.	Obrt „S&M-P”	Kakanj	proizvodnja hrane	ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
13.	Obrt „PEKARA DELIBAŠIĆ”	Kakanj	proizvodnja hrane	ISO 9001:2008	10.000,00	10.000,00
14.	„PRIMUS-COLOR” d.o.o.	Kakanj	proizvodnja PVC i Al. stolarije	EN-ISO 9001:2008	8.000,00	8.000,00
15.	„KAKANJ PETROL” d.o.o.	Kakanj	proizvodnja PVC i Al. stolarije	EN-ISO 9001:2008	9.000,00	9.000,00

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	SISTEM KVALITETA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAČENOG POTICAJA /KM/
16.	„ABITEC” Office sistemi d.o.o.	Tešanj	proizvodnja računara	ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
17.	„H-M Promet” d.o.o.	Maglaj	proizvodnja odječe	ISO 9001:2008	13.000,00	13.000,00
18.	„ZE-STEEL” d.o.o.	Zenica	proizvodnja čeličnih profila	EN 10024:1995	15.000,00	15.000,00
19.	„TVORNICA CEMENTA KAKANJ” d.d.	Kakanj	tvornica cementa	CE-znak	15.000,00	15.000,00
20.	„NANSI” d.o.o.	Žepče	proizvodnja rezane građe	FSC CoC	8.000,00	8.000,00
21.	„INŽINJERING 1” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja betona	EN-ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
22.	„VITA-LIFE” d.o.o.	Visoko	proizvodnja hrane	HACCP	6.000,00	6.000,00
23.	„MELIK-GROUP” d.o.o.	Visoko	proizvodnja hrane	HALAL Certifikat	6.000,00	6.000,00
24.	„TERMOMATIK” d.o.o.	Zenica	proizvodnja industrijskih peći	EN-ISO 9001:2008	11.000,00	11.000,00
25.	„ED.-EN.” d.o.o.	Visoko	proizvodnja metalnih konstrukcija	ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
26.	„AREL” d.o.o.	Zenica	proizvodnja metalnih konstrukcija	EN-ISO 9001:2008	10.000,00	10.000,00
27.	„VELBOS” d.o.o.	Žepče	proizvodnja armiranih mreža	ISO 9001:2008	10.000,00	10.000,00
28.	Obrt „S&M-P”	Kakanj	proizvodnja hrane	HACCP	5.000,00	0
29.	Obrt „PEKARA DELIBAŠIĆ”	Kakanj	proizvodnja hrane	HACCP	7.000,00	7.000,00
30.	„RM-LH” d.o.o.	Zenica	proizvodnja metalne građevinske stolarije	EN ISO 3834-2:2009	12.000,00	12.000,00
31.	„METALSKOP” d.o.o.	Tešanj	kovanje i presanje metala	ISO 9001:2008	6.000,00	6.000,00

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	SISTEM KVALITETA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAČENOG POTICAJA /KM/
32.	„SARAČEVIĆ” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja metalnih konstrukcija	EN ISO 9001:2008	6.000,00	6.000,00
33.	„VIMES” d.o.o.	Visoko	proizvodnja hrane	ISO 22000:2005	8.000,00	8.000,00
34.	„KPM-BH” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja motora i turbina	ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
35.	„PROGRAD” d.o.o.	Žepče	finalana prerada drveta	CE-znak	15.000,00	15.000,00
36.	„EKO SERVIS” d.o.o.	Tešanj	sakupljanje i prerada sekundarnih sirovina	ISO 14001:2004	6.000,00	6.000,00
37.	„BIO-ŠAMP” d.o.o.	Tešanj	proizvodnja hrane	ISO 9001:2008	7.000,00	7.000,00
38.	„AL-EX” d.o.o.	Zenica	finalana prerada drveta	FSC CoC	7.000,00	7.000,00
39.	„ORTOZE” d.o.o.	Zenica	proizvodnja ortopedskih pomagala	ISO 9001:2008	5.000,00	5.000,00
40.	„ZENKO” d.o.o.	Zenica	proizvodnja radne i zaštitne odjeće	CE-znak	15.000,00	15.000,00
U K U P N O:					383.000,00	378.000,00

NAPOMENA:

Za privredni subjekt pod rednim brojem 28. Obrt „S&M-P” iz Kaknja, Vlada je donijela odluku o odobravanju finansijskih sredstava u iznosu od 5.000,00 KM koja će biti isplaćena iz Budžeta za 2012.god.

Iz tabele 9. vidi se da je u 2011. godini po ovom osnovu odobreno ukupno 383.000,00 KM, pri čemu je subvencionirana certifikacija u 40 slučaja.

Kao što se vidi iz prethodnog, jedan broj podnosilaca zahtjeva nije ispunio kriterije iz Javnog poziva, te su njihovi zahtjevi odbijeni.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata koji su odbijeni za ovaj poticaj sa razlogom odbijanja.

Tabela 15. Odbijeni zahtjevi za poticaj subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom.

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	„SBA COMUNICATON“ d.o.o.	Sarajevo	Privredni subjekt nije registrovan u ZE-DO kantonu
2.	„SEA“ d.o.o.	Zenica	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija
3.	„GLOBEX“ d.o.o.	Zenica	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija
4.	„GORICIANA“ d.o.o.	Doboj Jug	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija
5.	METARULŠKI INSTITUT „KEMAL KAPETANOVIĆ“	Zenica	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija
6.	JP „TOPLANA“ d.d.	Tešanj	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija
7.	„KAKANJ PETROL“ d.o.o.	Kakanj	Certifikat nije izdat od međunarodno priznatog certifikacijskog organa
8.	„MADI“ d.o.o.	Tešanj	Certifikat nije u skladu sa uslovima Javnog poziva jer je privredni subjekt već jednom po ovom osnovu dobio poticaj
9.	JP „ELEKTROPRIVREDA“ RMU „KAKANJ“ d.o.o.	Kakanj	Ne radi se o djelatnosti iz područja D-prerađivačka industrija

Pored odobrenih zahtjeva, bitno je istaći da su zahtjevi slijedećih privrednih subjekata zaprimljeni krajem prošle godine ali zbog nedostatka sredstava, neće biti realizovani:

1. „BAS“ d.o.o. Maglaj,
2. „SECOM“ d.o.o. Visoko,
3. „SELECTA“ d.d. Zenica,
4. „CIMOS TMD CASTING“ d.o.o. Zenica,
5. „MERIDIJAN“ d.o.o. Zenica,
6. „TERMO-BETON“ d.o.o. Breza,
7. „PROFIL-ISOLATION“ d.o.o. Žepče

U komparaciji podataka iz 2011. godine sa 2010. godinom, evidentno je da je realizacija poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom, bila znatno viša:

- po broju korisnika za 29 ili 263,63 %;
- po iznosu dodjeljenih sredstava za 261.000,00 KM ili 213,93 %.

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda i iznosa sredstava sjedištu korisnika za 2011. godinu, dat je u slijedećoj tabeli.

Tabela 16. Subvencije uvođenja međunarodnih standarda po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'11	% Udio '11	'11	% Udio '11
1.	Tešanj	9	22,50	70.000,00	18,27
2.	Zenica	8	20,00	87.000,00	22,72
3.	Kakanj	8	20,00	70.000,00	19,58
4.	Visoko	7	17,50	58.000,00	15,14
5.	Žepče	4	10,00	42.000,00	10,97
6.	Usora	2	5,00	23.000,00	6,00
7.	Zavidovići	1	2,50	15.000,00	3,92
8.	Maglaj	1	2,50	13.000,00	3,40
9.	Doboj-Jug	-	-	-	-
10.	Breza	-	-	-	-
11.	Olovo	-	-	-	-
12.	Vareš	-	-	-	-
UKUPNO:		40	100	378.000,00	100

Iz prethodne tabele evidentno je da su privredni subjekti iz općina Tešanj, Zenica, Kakanj i Visoko, znatno aktivnije radili na uvođenju međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom, dok se ove aktivnosti uopće nisu vodile u privrednim subjektima iz općina Doboj-Jug, Breza, Olovo i Vareš. Navedeni pokazatelji ukazuju da je smanjen broj općina u kojima nije bilo korisnika poticaja u odnosu na 2010. g

Ovi pokazatelji govore o nastojanju povećanja konkurentne pozicije privrede u općinama Kantona.

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda i iznosa odobrenih sredstava, posmatran po djelatnostima, dat je u slijedećoj tabeli.

Tabela 17. Subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'11	% Udio '11	'11	% Udio '11
1.	Metaloprerađa	16	40,00	166.000,00	43,35
2.	Proizvodnja hrane	12	30,00	97.000,00	26,63
3.	Ostala proizvodne djelatnosti	5	12,50	40.000,00	10,44
4.	Drvoprerađa	4	10,00	38.000,00	9,92
5.	Prerada tekstila i kože	3	7,50	37.000,00	9,66
UKUPNO:		40	100	378.000,00	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su najviše međunarodnih standarda uveli privredni subjekti iz metaloprerađe i proizvodnje hrane. U 2011. godini prednjačili su korisnici poticaja iz područja metaloprerađe.

2.6. SUBVENCIONIRANJE INVESTICIJA KOD OBRTA IZ PODRUČJA PRERAĐIVAČKE DJELATNOSTI U 2011. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 14.06.2011. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 16 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja od čega je Vlada odobrila 10, 4 zahtjeva su odbijena, a 2 zahtjeva neće biti realizirana zbog nedostatka sredstava.

Još 4 korisnika organizirani kao obrt su poticaje realizirali, ali po kriteriju kao i pravna lica zbog toga što je površina izgrađenih objekata prelazila 200 m² i oni su prikazani u tabeli 4.

Naime prema postupku i kriterijima za subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata u tački 2. naglašeno je da se pod korisnicima ovog poticaja podrazumjevaju privredna društva, subjekti iz obrtničke djelatnosti, odnosno subjekti registrirani u okviru djelatnosti fizičkih lica.

Isto tako postupkom i kriterijima za subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti, u tački 2. naglašeno je da se pod proizvodnim objektom podrazumjeva uređeni građevinski prostor površine tlocrta 20 do 200 m².

Prema tome iz prethodnog proizilazi da je poticaj Vlade Kantona u prošloj godini koristilo 10 obrtnika.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju na terenu o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga odluke Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donijela Odluku o odobravanju poticajnih sredstava za 10 privrednih subjekata, prikazanih u slijedećoj tabeli:

Tabela 18. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti

R. Br.	OBRтниČKI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	VRSTA POTICAJA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAČENOG POTICAJA /KM/
1.	SZR prerada mesa vl. LEPIĆ MIDHAT	Visoko	proizvodnja hrane	nabavka osnovnih sredstava	9.220,00	9.220,00
2.	Obrt za proizvodnju i promet suhomesnatih proizvoda „PIVA”;	Visoko	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	8.000,00	8.000,00
3.	Grafički obrt „FORMAT”	Zenica	grafički obrt	nabavka osnovnih sredstava	1594,61	1594,61
4.	Obrt za proizvodnju proizvoda od mesa „ADO”	Olovo	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	5.280,00	5.280,00
5.	Obrt za proizvodnju računara i periferne opreme „BH com”	Zenica	proizvodnja računara i periferne opreme	izgradnja objekta	1.600,00	1.600,00
6.	Obrt „LEMES” vl. Lemeš Saliha	Visoko	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	5.600,00	5.600,00
7.	Obrt „BABIĆ” vl. Edin Babić	Visoko	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	7.920,00	7.920,00
8.	Obrt „EURODOM KAMINI”	Tešanj	proizvodnja kamina	izgradnja objekta	8.938,65	8.938,65
9.	Obrt za preradu mesa „N i N”	Visoko	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	4.000,00	4.000,00
10.	Obrt „PLAMES”	Visoko	proizvodnja hrane	izgradnja objekta	6.600,00	6.600,00
U K U P N O:					58.753,26	58.753,26

U slijedećoj tabeli dat je pregled subjekata kojima je odbijen zahtjev za dodjelu poticaja.

Tabela 19. Odbijeni zahtjevi za poticaj subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	Obrt „PROFIL“	Zenica	Ne posjeduje dokumentaciju traženu Javnim pozivom, u odnosu na kriterije vezane za investicije u obrtu
2.	JOSIP BARBARIĆ	Žepče	Nije registrovan po Zakonu o obrtu
3.	ANA BARBARIĆ	Žepče	Nije registrovana po Zakonu o obrtu
4.	Proizvodni obrt „NOVA“	Zenica	Ne posjeduje dokumentaciju traženu Javnim pozivom, u odnosu na kriterije vezane za investicije u obrtu

Na osnovu podataka iz tabela 18. i 19. evidentno je da obrtnici nisu iskazali poseban interes za isti i ako je bio veći u odnosu na prošlu godinu. Nakon uočavanja nedovoljnog broja aplikacija, Ministarstvo je tokom godine dopunskim i marketinškim aktivnostima pokušavalo skrenuti pažnju obrtnika. Međutim ni to nije rezultiralo većim interesom, pa se iz toga mogu izvoditi različiti zaključci.

Pored odobrenih zahtjeva, bitno je istaći da su zahtjevi slijedećih privrednih subjekata zaprimljeni krajem prošle godine ali zbog nedostatka sredstava, neće biti realizovani:

1. Obrt FEJZIĆ RAMO, Zenica
2. Obrt „TIM” Visoko, vl. Babić Tarik

Tabela 20. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		‘11	% Udio ‘11	‘11.	% Udio ‘11
1.	Visoko	6	60,00	40.980,00	69,75
2.	Zenica	2	20,00	3.554,61	6,05
3.	Tešanj	1	10,00	8.938,65	15,21
4.	Olovo	1	10,00	5.280,00	8,99
5.	Kakanj	-	-	-	-
6.	Zavidovići	-	-	-	-
7.	Žepče	-	-	-	-
8.	Doboj-Jug	-	-	-	-
9.	Maglaj	-	-	-	-
10.	Breza	-	-	-	-
11.	Usora	-	-	-	-
12.	Vareš	-	-	-	-
UKUPNO:		10	100	58.753,26	100

Iz gore navedene tabele se vidi da su samo četiri općine iskoristile poticaje iz područja prerađivačke djelatnosti kod obrta.

Tabela 21. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'11	% Udio '11	'11.	% Udio '11
1.	Proizvodnja hrane	7	70,00	46.620,00	79,35
2.	Ostala proizvodne djelatnosti	3	30,00	12.133,26	20,65
3.	Metaloprerađiva	-	-	-	-
4.	Prerada tekstila i kože	-	-	-	-
5.	Drvoprerađiva	-	-	-	-
UKUPNO:		10	100	58.753,26	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su poticaje kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti koristili privredni subjekti iz djelatnosti proizvodnje hrane i ostale proizvodne djelatnosti.

3. REKAPITULACIJA POTICAJA PRIVREDNIM SUBJEKTIMA U 2011. GODINI

U sljedećoj tabeli data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po općinama.

Tabela 22. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po općinama

R. br.	OPĆINA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'10.	% Udio	'10 (KM)	% Udio
1.	VISOKO	26	25,49	252.868,50	22,02
2.	ZENICA	18	17,65	242.620,00	21,13
3.	TEŠANJ	20	19,61	217.905,00	18,97
4.	ŽEPČE	6	5,88	90.944,50	7,92
5.	BREZA	3	2,94	26.407,00	2,30
6.	USORA	4	3,92	41.000,00	3,57
7.	MAGLAJ	5	4,90	66.779,00	5,81
8.	VAREŠ	0	0	0	0
9.	OLOVO	5	4,90	72.030,00	6,27
10.	KAKANJ	11	10,78	85.000,00	7,40
11.	DOBOJ-JUG	0	0	0	0
12.	ZAVIDOVIĆI	4	3,93	52.951,00	4,61
UKUPNO:		102	100,00	1.148.506,5	100,00

U sljedećoj tabeli data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po djelatnostima.

Tabela 23. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po djelatnostima

R. br.	VRSTE POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH POTICAJA	
		'11.	% Udio	'11. (KM)	% Udio
1.	Proizvodnja hrane i pića	35	34,31	275.391,00	23,98
2.	Metaloprerađiva	25	24,52	310.900,00	27,07
3.	Ostala proizvodne djelatnosti	22	21,57	148.563,00	12,94
4.	Drvoprerađiva	9	8,82	235.958,00	20,54
5.	Prerađiva tekstila i kože	11	10,78	177.694,50	15,47
UKUPNO:		102	100,00	1.148.506,5	100,00

U slijedećoj tabeli data je rekapitulacija privrednim subjektima poticaja po vrstama poticaja u 2011. godini

Tabela 24. Pregled odobrenih poticaja privrednim subjektima po vrsti poticaja

R. br.	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'11.	% Udio	'11. (KM)	% Udio
1.	Subvencioniranje administrativnih troškova	22	21,57	338.200,00	29,45
2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	26	25,49	356.193,00	31,01
3.	Subvencioniranje uvođenja međ. standarda	40	39,22	378.000,00	32,91
4.	Subvencioniranje investicija kod obrta	10	9,80	58.753,50	5,11
5.	Subvencioniranje inovatora	3	2,94	15.000,00	1,31
6.	Subvencioniranje hotela	1	0,98	2.360,00	0,21
UKUPNO:		102	100,00	1.148.506,50	100,00

Realizacijom poticaja iz prethodnih tabelea postignuti su, između ostalog, postavljeni osnovni ciljevi:

- smanjeni su administrativni troškovi kod izgradnje proizvodnih objekata za 338.200,00 KM, kod 22 investitora,
- smanjeni su izdaci za kamate na investicijske kredite za 356.193,00 KM kod 26 investitora,
- smanjeni su troškovi uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom za 378.000,00 KM kod 40 investitora.

Kao što se vidi iz rekapitulacije najveći broj korisnika poticaja je evidentiran u općinama Visoko, Zenica i Tešanj gdje su realizirana 64 projekata, što predstavlja 62,4756 % od ukupnog broja.

Korisnici poticaja su najviše koristili subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata, regresiranje kamata na investicijske kredite i subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom, u ukupnom broju od 88 ili 86,27 % od ukupnog broja.

Posmatrajući korisnike poticajima prema djelatnostima, evidentno je da su najzastupljeniji iz područja proizvodnje hrane i pića i metaloprerade u ukupnom broju od 60 ili 58,82 % od ukupnog broja. Ovo, a i drugi udjeli ukazuju na razvoj heterogene strukture privrede u Kantonu.

Podaci vezani za regresiranje kamata u tabeli 24. odnose se na korisnike poticaja koji su prvi put aplicirali, odnosno realizirali poticaj u 2010. i 2011. godini.

4. OSTALI POTICAJI U 2011. GODINI **(Povećanje konkurentne sposobnosti privrednih subjekata)**

Prema Programu utroška budžetskih sredstava u 2011. godini Ministarstvo je realiziralo podršku jednom broju projekata koji nisu koncipirani kao prethodni.

Kako je predviđeno tačkom 9. Programa sufinansirano je više aktivnosti drugih subjekata i pojedinaca, kao što su:

1.	RAZVIJANJE POSLOVNO - PREDUZETNIČKE INFRASTRUKTURE	40.000,00
2.	PROMOCIJA PODUZETNIŠTVA I PODUZETNIČKE KULTURE	66.100,00
3.	PROMOCIJA PRI POKRETANJU PROIZVODNJE U IP "KRIVAJA" - ZAVIDOVIĆI	450.000,00
UKUPNO:		556.100,00

Ukupan iznos utrošenih sredstava za navedene namjene u 2011. godini je **556.100,00 KM**.

ZAKLJUČAK

Kao što se vidi iz prethodnog dijela ove informacije, može se zaključiti da je realizacija poticaja u 2011. godini bila uspješna.

Prema Programu utroška Budžetskih sredstava Ministarstva za privredu, za 2011. godinu Vlada Kantona je opredijelila ukupno 1.756.570,00KM, a isplaćeno je 1.704.606,50i to za:

Rb.	NAZIV PROGRAMA	Iznos sredstava KM
1.	RAZVIJANJE POSLOVNO-PREDUZETNIČKE INFRASTRUKTURE	40.000,00
2.	PROMOCIJA PODUZETNIŠTVA I PODUZETNIČKE KULTURE	66.100,00
2.1.	Program finansiranja manifestacija, izdavačkih projekata i edukacije	9.000,00
2.2.	Podrška poduzetništvu za promociju i nastupe na sajmovima	37.100,00
2.3.	Program afirmacije domaće proizvodnje, kupoprodaje i turizma	20.000,00
3.	SISTEM POTICAJA ZA START-UP BIZNISE	411.953,50
3.1.	Subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata	338.200,00
3.2.	Subvencioniranje troškova realizacije patenta inovatora sa područja Zeničko-dobojskog kantona	15.000,00
3.3.	Subvencioniranje administrativnih troškova i investicija kod obrta	58.753,50
4.	POTICAJ IZVOZNO ORJENTIRANIH AKTIVNOSTI	734.193,00
4.1.	Subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom	378.000,00
4.2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	356.193,00
5.	PROMOCIJA TURISTIČKIH KAPACITETA ZDK	2.360,00
5.1.	Subvencioniranje povećanja iskorištenja kapaciteta u hotelima	2.360,00
6.	PROMOCIJA POKRETANJE PROIZVODNJE U IP "KRIVAJA" ZAVIDOVIĆI	450.000,00
UKUPNO:		1.704.606,50

Napomena: Tačka 4.2. Regresiranje kamata na investicijske kredite, iznos od 356.193,00 KM odnosi se na iznos od 186.315,50 KM odobren novim korisnicima poticaja, a iznos od 169.876,70 KM odnosi se na korisnike poticaja iz ranijih godina.

Realizacijom poticaja postignuti su mnogi direktni i indirektni efekti, kao što su povećanje zaposlenosti, izvoza, kvaliteta proizvoda i sl.

Bitno je istaći da je poticajima podržana:

- izgradnja industrijskih objekata, ukupne površine tlocrta – 9.196,92 m²,
- investicije u osnovna sredstva, ukupnog iznosa – 4.316.862,70 KM,
- uvođenje i certifikacija međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom – 40 certificiranih sistema.

Realizacijom poticajnih projekata, Zeničko-dobojski kanton je postao prepoznatljiv u širem okruženju.

Imajući u vidu činjenicu da je u nekim općinama Kantona tokom proteklih godina implementacija poticaja izuzetno mala, neophodno je da se u njima izvrši detaljna analiza poduzetničke klime, te donesu posebne mjere poticaja. Kako su realizirani poticaji proizveli značajne efekte, Ministarstvo za privredu će u 2011. godini nastaviti sa njihovom realizacijom.

Nastavak realizacije poticaja posebno je bitan u trenutnim uslovima zbog uticaja globalne ekonomske krize na ekonomiju BiH, pa i Zeničko-dobojskog kantona. Ako su indikatori recesije, usporavanje i pada privrednih aktivnosti, te pogoršanje opće ekonomske klime, pad realnog dohotka, porast nezaposlenosti, nizak stepen iskorištenja proizvodnih kapaciteta, jasno je da se poticaji Vlade Kantona mogu tretirati i kao antirecesijske mjere. Naravno, pitanje je da li su one dovoljne? S toga, imajući u vidu cjelokupnu trenutnu situaciju, te procjene koje ukazuju da će oporavak cjelokupne privredne situacije potrajati, postojeće poticaje je neophodno ojačati, pa čak uvesti i nove. To podrazumjeva uvećanje budžetskih sredstava za poticaj privrede, a naročito proizvođača i izvoznika, posebno zapošljavanja.

Na ovo upućuju podaci koji govore o karakteru privrede u Zeničko-dobojskom kantonu, koja je tradicionalno vezana za izvoz. Radi podsjećanja, proteklih godina Zeničko-dobojski kanton je po izvozu zauzimao prvo ili drugo mjesto u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prema svim analizama upravo su izvoznici najosjetljivija kategorija privrede u novostvorenoj situaciji.

MINISTAR

dr sci. Jusuf Duraković